УДК 7.017.4:687.553.2

КОЛІР ЯК ОБРАЗОТВОРЧИЙ ЗАСІБ ГРИМУ

Момчилова Аеліна Гюнерівна – аспірантка, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ
doi.org/10.35619/ucpmk.vi28.113
5020640@ukr.net

Розглядається колір як образотворчий засіб та інструмент прояву творчого потенціалу художника-гримера.

Подаються аналіз колірної схеми Е. Герінга, основні закони і правила об'єктивної природи кольору Й. Іттена та презентується колірне коло, яке є основою для створення гриму. Вперше колір розглядається як образотворчий засіб гриму. Застосована методика аналізу дозволяє осмислити це явище у сфері бьюті індустрії, що дотепер не отримали наукового пояснення.

Ключові слова: грим, стиль, модні тенденції, колір, колірне коло.

Актуальність проблеми. Традиція прикрашати своє тіло виникла дуже давно. З часом цей процес пройшов певні трансформації та набув іншого змісту, однак завжди залишався способом передачі інформації. Сучасна культура, фешн та бьюті індустрія ставить нові вимоги до професії стиліста, художника-гримера, художника з макіяжу.

Сьогодні в різних мистецьких, дизайнерських практиках людина набула статусу арт-об'єкта, за допомогою якого автор, художник-гример висловлює свою думку та звертається до глядачів, до соціуму. У цьому контексті колір, як образотворчий засіб та інструмент прояву творчого потенціалу художника-гримера, набуває особливого значення, при цьому варто враховувати, що колір – якісна суб'єктивна характеристика оптичного діапазону, яка визначається на підставі фізіологічного зорового відчуття і залежить від низки фізичних, фізіологічних і психологічних факторів. Сприйняття кольору визначається індивідуально людиною, а також спектральним складом, колірним контрастом, джерелами світла. Саме це враховує художник-гример, стиліст при створенні образу, адже грим і макіяж – додатковий інструмент, що дозволяє актору, моделі передати режисерський чи дизайнерський задум глядачу. Все сказане й становить актуальність дослідження.

Огляд останніх публікацій. Основою даного дослідження стали джерела, в яких проаналізовано кольорові атрибути, колірні схеми (Е. Геринг), основні закони і правила об'єктивної природи кольору (Й. Іттен), колірне коло та його закони подано в працях як вітчизняних (Р. Мєдний, Н. Найденська, І. Трубецкова, М. Пелагейченко, О. Філоненко), так і зарубіжних (Л. Елридж) дослідників. Використання кольору у фешн індустрії представлено в дослідженнях А. Боль-Корневської, Н. Найденської. Утім, попри значний доробок поза дослідницькою увагою залишився аналіз кольору як образотворчого засобу гриму.

Мета статті – розглянути колір як образотворчий засіб та інструмент прояву творчого потенціалу художника-гримера.

Виклад матеріалу дослідження. Колір – це відчуття, що сприймається мозком, коли світло певної яскравості і конкретної довжини хвилі потрапляє на сітківку ока. Звичайне денне світло (біле світло) складається зі спектра кольорів, кожному з яких властива власна довжина хвилі. Діапазон цих значень можна приблизно розділити по спадаючій довжині хвилі на сім смуг – червону, помаранчеву, жовту, зелену, блакитну, синю і фіолетову. Чисті спектральні фарби звуться кольорами, проміжні – відтінками. Колір, у складі якого є білий, – «ненасиченим». Насиченість – це показник того, наскільки даний колір віддалений від білого і наближений до чистого спектрального.

Іншим параметром кольору є яскравість. Як відомо, будь-який колір це поєднання трьох основних кольорів: червоного, зеленого і синього. Червоний із зеленим дають жовтий колір, червоний і синій – пурпурний, синій із зеленим – блакитний. Відтворення кольорів за допомогою фарб – це більш складне завдання. У дизайні та бьюті індустрії враховують також поняття «пігмент» і «барвник», які є основою для різних кольорів за рахунок того, що поглинають хвилі певної довжини і відображають усі інші. Основними кольорами, що використовуються в друкованих фарбах, є фуксин (поглинає зелені промені), блакить (поглинає червоні промені) і жовтий (поглинає сині промені).

Колір сприймається так само, як сприймається смак. Коли їмо, наші смакові рецептори відчувають чотири атрибути: солодкий, солоний, кислий і гіркий.

Так само, коли дивимося на сцену, модель чи об'єкт, наші зорові нерви реєструють колір із точки зору атрибутів кольору: кількість зеленого або червоного кольору; кількість синього або жовтого кольору; а також яскравість кольору.

© Момчилова А. Г., 2018

Варто зазначити, що ці атрибути є протилежностями, наприклад, гаряче і холодне. Зорові нерви сприймають зелений або червоний колір – але ніколи обидва кольори разом; синій або жовтий – але не обидва кольори разом. Таким чином, ніколи не бачимо блакитно-жовтих або червонувато-зелених відтінків. Протилежність цих кольорів лежить в основі колірного зору.

Кольорові атрибути вперше описані фізіологом XXI ст. Е. Герингом, який зробив колірні схеми. Використовуючи метод вторинного дослідження, можемо зазначити, що його діаграми показують, як усі кольори виникають із комбінації зеленого або червоного, синього або жовтого, а також їх яскравості (так звана колірна схема Е. Геринга).

Можемо багато чого зрозуміти про колір, розглядаючи як взаємодіють зелено-червоні і синьо-жовті атрибути кольору. Наприклад, контрастні кольори діаметрально протилежні колірному колу.

Сучасне уявлення колірного простору концептуально схоже на кола Геринга. Художній термін «Відтінок» – це кольори, розташовані по краях квадрата; кольори, розташовані між сірим (у центрі) і крайніми кольорами означають «насиченість»; третій атрибут «значення», також зване «яскравістю» і є інтенсивністю кольору.

Й. Іттен у своїх дослідженнях («Мистецтво кольору») [2] виклав основні закони і правила об'єктивної природи кольору, точніше визначив галузь суб'єктивних меж у сенсі смакової оцінки кольору. Автор виявляє закономірності колірних контрастів, колірної гармонії і колірного конструювання.

Створений Іттеном своєрідний колірний конструктор (колірна куля, коло і колірна зірка), а також зафіксований в його дослідженнях незаперечний зв'язок кольору з тією або іншою формою, наприклад, червоного кольору – з квадратом, жовтого – з трикутником, синього – з колом, стали своєрідним ключем до творчого оволодіння таємницями кольору. Методика колірного аналізу та конструювання кольору, розроблена Іттеном, відкрила можливість створення міріад гармонійних колірних поєднань і контролю за правильністю того чи іншого колірного вибору [2]. Особливо активно вона стала використовуватися в дизайні, в його експериментах з новими матеріалами, технологіями і, безсумнівно, вплинула на колірну культуру сучасного телебачення, комп'ютерну графіку і поліграфію, бьюті індустрію.

Цінність колірної теорії Іттена полягає саме в тому, що він зумів піти далі вивчення фізичних властивостей кольору. Те, що Іттен був художником і в дослідженні кольору спирався на матеріал мистецтва, надзвичайно розширило діапазон його спостережень і висновків. Завдяки постійному зверненню до робіт старих майстрів і творів сучасних йому художників Іттену вдалося виявити і пояснити закономірності життя кольору, які важко помітити поза сферою мистецтва. Сюди належать проаналізовані ним сім типів колірних контрастів, без яких неможлива побудова живописного полотна, а також питання символічного значення кольору, його зв'язку з формою і можливостями емоційного впливу.

Автор виходив з того, що кожному, хто у своїй професійній діяльності пов'язаний з кольором, потрібні знання закономірностей його проявів. І незалежно від наявності таланту і природженого почуття кольору, якими володіють деякі люди, це завжди допомагає подолати свою невпевненість при виборі того чи іншого колірного рішення. Однак при цьому Іттен підкреслював, що знання і дотримання ним не повинні стримувати інтуїтивні імпульси художника, оскільки лише взаємодія того й іншого здатне привести до створення твору, одухотвореного людською енергією. І це теж, як і сам колір, прояв сил природи, без яких неможливий подальший рух у мистецтві [2]. Ці ж закономірності діють і в процесі накладання гриму чи макіяжу.

Колір служить віддзеркаленням здатності людини до сприйняття і художнього вираження дійсності в усьому колористичному різноманітті. Колір тісно взаємопов'язаний з композицією, фактурою, колоритом, простором, іншими елементами художньої форми при створенні як творів мистецтва, що відображають дійсність, так і при створенні образу при накладанні гриму чи макіяжу.

Колір впливає на зображення і його частини в композиційній побудові через кольорову перспективу. В живописі колір характеризує ступінь віддаленості об'єкта на картині, утворює зв'язок об'єктів із навколишнім середовищем, акцентує матеріальні властивості предмета, його частин. А головне, – надає художньому образу особливого емоційного ладу. У стародавні часи і в середні століття колір створював умовні системи символічного характеру. До світового мистецтва за всю історію розвитку було відомо чимало прикладів, як у різний час під впливом стилю, напряму, створення нових технічних методів і прийомів виникали нові уявлення про сприйняття і застосування кольору.

Вивчення наукової літератури [1-6], в якій подається мистецтвознавчий аналіз зазначеної проблеми у контексті принципів та технік оздоблення тіла людини в різних видах мистецтв показало, що значна кількість робіт демонструє глибоку зацікавленість авторів у принципах, техніках оздоблення тіла людини, проте, в дослідженнях не торкаються проблематики образотворення в гримі [6].

Серед образотворчих, художніх засобів, які надають характерної виразності гриму на тілі та обличчі людини, що використовують стилісти та художники-гримери, при створенні образу в моді виділяємо: різні техніки та технології, композицію, фактуру, пластику, колір, об'єм, світлотінь.

У різних сферах грим дуже різноманітний. Його характер залежить від багатьох факторів: жанру і стилю виконання, задуму режисера, костюмів і світлових партитур, а також фізичних даних актора, моделі клієнта. Оскільки грим має різні сфери використання, то й образотворчі компоненти таких видів гриму різняться.

В основі мистецтва гриму лежить вивчення майстром, художником з гриму морфології обличчя моделі, актора, клієнта. Мистецтво гриму вимагає вміння користуватися гримувальними засобами, фарбами, з урахуванням усіх особливостей обличчя. Для того, щоб правильно використовувати кольорову палітру і навчитися орієнтуватися в теплих і холодних відтінках при створенні гриму або макіяжу, необхідно застосовувати на практиці колірне коло [4].

Колірне коло ілюструє відносини між кольорами. У центрі – три первинні і три вторинних кольори. Колірне коло створюється з дванадцяти кольорів, в якому кожен колір має своє постійне місце, а їх послідовність та ж, що і у веселці. Звичайно, відтінків існує безліч, набагато більше, ніж дванадцять, але саме ці кольори складають основу колірного кола, і їх цілком достатньо для того, щоб зрозуміти принцип роботи з кольором.

Величезну роль у підборі колірної гами для тієї чи іншої людини відіграє колір райдужної оболонки її очей, колір і відтінок шкіри, волосся, контрастність (наскільки велика різниця між кольором волосся і шкірою, райдужною оболонкою і білком очей). Важливий також колір губ і його насиченість.

При виборі колірної гами дизайнери та стилісти [4] виділяють два підходи: «колір одягу», «колір райдужної оболонки очей» [4]. Ґрунтуючись на принципі колірного протистояння на колірному колі, зіставлення двох компліментарних тонів підсилює їх. У тому випадку, коли варто посилити або контрастувати колір очей за допомогою гриму чи макіяжу, враховується принцип компліментарності кольору до райдужної оболонки ока. Для того щоб посилити колір райдужної оболонки очей, а макіяж зробити більш виразним, варто брати на хроматичному колі відповідний їй колір і подивитися, який колір знаходиться навпроти. Наприклад, чорно-карі очі. Нелегко контрастувати темні очі, тому що компліментарний колір для чорного – це білий. У цьому випадку – це більше освітлювальний принцип, ніж контрастивний. Наприклад можуть бути такі комбінації: колір слонової кістки, пастельно-жовтувате золото, золотисто-бежевий. При світло-блакитних очах варто робити більш насичений блакитний. Тоді при теплому тоні шкіри підійдуть персикові і коралові тіні. При холодному тоні шкірі підійдуть бежево-коричневі тіні [4].

Використання близьких, споріднених кольорів – тих, що є сусідами один з одним в колірному колі, робить образ м'яким і спокійним. Прикладом може служити костюм, витриманий в такій гамі: коричневий – оливковий – золотистий або блакитний – синій – фіолетовий.

Грим чи макіяж, виконаний лише в холодних тонах, буде виглядати повітряним, спокійним, неживим. Створити рівновагу допоможуть теплі тони, наприклад, золотисті тіні на внутрішніх куточках очей. Грим чи макіяж, виконаний лише в теплих тонах, особливо якщо у моделі горіхово-карі очі, буде виглядати важким, дратівливим. Варто додати холодних відтінків, наприклад, не яскравий синій або холодний зелений олівець і тіні на нижніх повіках. Мабуть, найбільш істотним доповненням до вище перерахованого є поділ типів зовнішності за колоритом, тобто за ступенем яскравості, насиченості і контрастності природних фарб: кольору волосся, очей і шкіри.

У фаховій літературі виділяють чотири основних типи колориту: світлий, приглушений, яскравий і контрастний [4].

Світлий колорит. Усі фарби обличчя мають слабку насиченість, «прозорі». Як правило, це блондини зі світлими бровами і віями, іноді альбіноси або ті, у кого біла сивина. У них прозора шкіра і очі світлого відтінку – блакитні, зелені, жовті, наприклад, люди з холодним попелясто-білим відтінком волосся і ясно-блакитними очима. Цим людям підходять ніжні, пастельні тони і їх комбінації з кольорами середньої яскравості. Занадто різкими для них будуть темні тони і контрастні поєднання яскравих чистих кольорів.

Приглушений колорит. Характерно неяскрава, «аристократична» палітра фарб: бліда шкіра, кольори волосся й очей не світлі і не темні, швидше мають середню насиченість. Цей тип дуже добре прикрасять м'які півтони, приглушені відтінки в поєднанні з кольорами більш світлих відтінків або з яскравим акцентом або декількома. Не підходять темні глибокі або кричущі кольори, а також поєднання білого з чорним.

Яскравий колорит. Уже з назви зрозуміло – всі кольори зовнішності яскраві та насичені: смаглява або засмагла шкіра, темні або яскравого кольору волосся та очі. «До цього колориту можна

віднести африканців, мулатів, метисів, індійців, латиноамериканців і інших представників південних народів. Їм найбільше пасують чисті, інтенсивні кольори, строкате, барвисте різнобарв'я та найсміливіші поєднання. Зазвичай, «яскрава зовнішність» і є тим змішаним типом, якому однаково підходить і теплий, і холодний колір, особливо їх поєднання [4].

Контрастний колорит. Цей тип передбачає світлотну контрастність в обличчі, наприклад світла шкіра і чорне волосся або темно-карі очі і світло-золотисте волосся. Моделі, що мають контрастний колорит, можуть поєднувати світлі і темні; світлі і яскраві; кольори середньої насиченості з більш темними плюс яскраві доповнення, колірні плями.

Людям, що належать до яскравого і контрастному типів колориту, слід уникати блідих, пастельних кольорів і невиразних поєднань [4].

Знаючи тип колориту і температурні гармонії, нескладно навчитися створювати правильний грим та макіяж.

Якби обличчя було безбарвне, біле, то співвідношення різно-освітлених площин обличчя виражалося б як співвідношення білого і різних відтінків сірого.

Світлими виглядали б всі площини, найбільш яскраво освітлені і ближче розташовані до джерела світла, більш сірими, темними – площини, що більш віддалені і слабкіше освітлені. Це співвідношення світлого і темного в деяких книгах з гриму виражено у вигляді формули: «світлі тони наближають, збільшують, а темні віддаляють, зменшують».

За умови кольорового забарвлення предмета кольори площин, що знаходяться в тіні, змінюються. Забарвлення предмета, що утворився під впливом затемнення кольорів, може бути надзвичайно різноманітним і мінливим за кольором, так як колір тіні залежить ще від цілого ряду рефлексів, тобто відображення кольору по-різному пофарбованих поверхонь навколишнього середовища.

Практично, при нанесенні на обличчя відтінку загального тону, затемнені місця необхідно передавати темнішими відтінками цього ж тону, а освітлені місця – відтінками світліше загального тону.

Слід зазначити загальнопоширену думку, що в гримі такою «тіньовою» фарбою буде коричнева, що знаходиться в наборі гримувальних фарб. Це не зовсім вірно, хоча коричневий тон і є сильно затіненим помаранчевим, що наближається до тону шкіри. Оскільки колір загального тону може бути нами використаний найрізноманітніший, то в кожному новому випадку доводиться підбирати відповідний відтінок кольору, що передає тінь. І не завжди це буде коричневий колір, що знаходиться в гримувальній палітрі, дуже часто навіть не підібраний відповідно до тих кольорів загальних тонів, які знаходяться в тому ж наборі гримувальних фарб. Отже, не можна дати певного рецепту для кольору, яким можна передавати тіньові місця, оскільки цей колір залежить від низки причин і в першу чергу від відтінку використовуваного кольору загального тону, у ставленні до якого і слід підбирати тіньовий тон, знаходячи шляхом змішування фарб найкраще поєднання. Слід враховувати при цьому і смислове значення кольору (наприклад, червоні кольори будуть справляти враження здоров'я, синюваті – хвороби тощо).

Оскільки обличчя не представляє суцільно один якийсь колір, а окремі ділянки його можуть мати яскраво виражене характерну забарвлення – рожеве, жовте, синювате тощо, то доводиться враховувати і участь кольору в передачі об'єму обличчя. Якщо зіставимо дві різнозабарвлені площини, то завдяки різним забарвленням одна площина буде йти в глибину (здаватиметься тіньовою), в той час як інша буде видаватися вперед. При різній насиченості фарб тіньовою виявиться площина, пофарбована в більш темний колір. При однаковій насиченості фарб віддаляється або більш тіньовою буде площина, пофарбована в «холодний колір», тобто колір, що лежить в синьо-зеленій частині спектру, і, навпаки, буде виступати вперед площина, що пофарбована в «теплий колір», тобто, що лежить у червоно-жовтій частині спектра.

Наприклад, якщо зіставити жовту і блакитну фарби, при однаковій їх насиченості, то блакитна «холодна» буде відступати, а жовта «тепла» – видаватися вперед.

Урахування в гримі цих особливостей «теплих» і «холодних» тонів абсолютно необхідне при живописній (мальовничій) передачі форми.

Крім того, в гримі необхідно враховувати явища контрасту, які спостерігаються при зіставленні різнозабарвлених площин, а також контрасту кольору обличчя в цілому по відношенню до кольору перуки і костюма. Наприклад, тіньова пляма, що зроблена темним на світлому загальному тоні, може виявитися дуже темною і різкою, тоді як на темному загальному тоні та ж пляма буде здаватися порівняно світлішою. Засмагле обличчя при білому костюмі буде сильно виявляти свою барвистість, але значно «загубиться» при темному або яскравому кольоровому костюмі.

Отже, візуалізація об'єму в гримі може бути виявлена або монохромно, тобто прийомами «розбілки» однієї фарби, або поліхромно, тобто шляхом застосування декількох фарб,

використовуючи такі співвідношення кольорів, при яких одні кольори будуть виступати вперед, а інші йти назад. При цьому освітлення умовно приймається як постійне, що не змінюється і спрямоване спереду.

Отже, як показує аналіз наукової та прикладної літератури, грим виходить за межі театральної професії і стає невід'ємною складовою фешн та бьюті індустрії. У гримі зміна кольору тіні під впливом рефлексів не передається, оскільки актор чи модель можуть бути поставлені на сцені чи подіумі в умови мінливого за кольором середовища, та це й не потрібно, тому що явища рефлексу, в умовах театру, відбудуться самі по собі, незалежно від нашої волі. Навпаки, іноді доводиться боротися з рефлексами, що змінюють характер гриму (наприклад, при яскравому кольоровому костюмі). Колір тіні в гримі передається більш спрощено, тільки як зміна кольору під впливом затемнення.

Список використаної літератури

1. Боль-Корневская А., Медведева А. Правильное сочетание цветов в одежде. М. : Изд-во АСТ, 2018. 128 с.
2. Иоханнес Иттен. Искусство цвета. Латвия : «PNB Print» Из-во Аронов Д., 2017. 96 с.
3. Медный Р. Библия цвета и стиля. Как носить цвет. М. : АСТ, 2018. С. 208.
4. Найденская Н., Трубецкова И. Мода. Цвет. Стиль. М. : Эксмо, 2011. 320 с.
5. Пелагейченко М. Л. , Філенко О. В. З історії макіяжу. Макіяж як корекція форми та рис обличчя. [Електронний ресурс]. URL: https://mozok.click/1876-z-storyi-makyazhu-makyazh-yak-korekcya-formi-ta-ris-oblichchya.html (дата звернення 04.03.2019).
6. Элдридж Л. Краски. История макияжа. М. : ОДРИ, 2015. 240 с.

References

1. Bol-Kornevskaya A. (2018) Pravilnoe sochetanie tsvetov v odezhde [Correct combination of colors in clothes]. M. : Izdatelstvo AST. 128 s.
2. Johannes Itten. (2017) Iskusstvo tsveta [The Art of color]. Latviya: «PNB Print» Izdatelstvo Aronov Dmitriy. 96 s.
3. Mednyy R. (2018) Bibliya tsveta i stilya. Kak nosit tsvet [The Bible of color and style. How to wear color]. M., AST. 208 s.
4. Naydenskaya N., Trubetskova I. (2011) Moda. Tsvet. Stil [The Fashion. The Colour. The Style]. M. : Eksmo. 320 s.
5. Pelageychenko M. L., FIlenko O. V. (2018) Z Istoriyi makiyazhu. Makiyazh yak korektsiya formy ta rys oblychchya. [From the makeup history. Makeup as a tool of face features and shape correction]. [online]. Available at: https://mozok.click/1876-z-storyi-makyazhu-makyazh-yak-korekcya-formi-ta-ris-oblichchya.html [Accessed 04.03.2019].
6. Eldridzh L. (2015) Kraski. Istoriya makiyazha [Paints. The makeup history]. M. : ODRI. 240 s.

ЦВЕТ КАК ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЕ СРЕДСТВО ГРИМА

Момчилова Аелина Гюнеровна – аспирантка, Киевский национальный университет культуры и искусств, г. Киев

Рассматривается цвет как изобразительное средство и инструмент проявления творческого потенциала художника-гримера. Дается анализ цветовой схемы Эвальда Геринга, основные законы и правила объективной природы цвета Иоганнеса Иттена и презентуется цветовой круг, который является основой для создания грима. Впервые цвет рассматривается как изобразительное средство грима. Используваемая методика анализа позволяет осмислить это явление в сфере бьюти индустрии, что до сих пор не получили научного объяснения.

Ключевые слова: грим, стиль, модные тенденции, цвет, цветовой круг.

COLOR AS AN ARTISTIC TOOL OF MAKEUP

Momchilova Aelina – postgraduate, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv

The analysis of scientific and applied literature has shown that the makeup goes beyond the theatrical profession and becomes an integral part of the fashion and beauty industry. The shadows color changes under the influence of reflexes is not transmitted in the makeup, since an actor or model can be put on stage or podium in terms of changing colors environment, but it is not required, because the reflection phenomenon in the theater conditions could take place as such. On the contrary, sometimes you have to deal with reflexes that change the look of the makeup (for example, with a bright colored costume). The makeup shadows color is transmitted more simply, just as the color change under the influence of dim-out.

Key words: makeup, style, fashion trends, color, colors circle.

UDC 7.017.4:687.553.2

COLOR AS AN ARTISTIC TOOL OF MAKEUP

Momchilova Aelina – postgraduate, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv

Color as an artistic tool and an instrument for the makeup artist creative potential manifestation have been examined in the article. The analysis of Ewald Hering's colors scheme, the basic laws and rules of Johannes Itten's objective nature of the color, the wheel of colors, which is the basis for the makeup creation, have been represented in the article. Color is considered as an artistic makeup tool for the first time. The used method of analysis allows perceiving this phenomenon in the beauty industry, which has not yet received a scientific explanation.

The aim of the article is to examine the color as an artistic tool and the creative potential manifestation instrument of the makeup artist used for the body and face decoration of a person by means of artistic expression.

Research methodology and scientific novelty. The scientific literature in which the color attributes, the color schemes (Ewald Hering), the basic laws and rules of the color objective nature (Johannes Itten) have been analyzed, the color circle and its laws that have been given in the works both scientists from our country (R. Mednyy, N. Naidenska, I. Trubetskova, M. Pelagiechenko, O. Filonenko) and foreign scientists (L. Elridge) became the basis of this study. The analysis has shown that a significant number of works demonstrate the profound interest of the authors in the principles, techniques of decoration of the human body; however, the research does not touch on the issues of makeup image creation.

The practical significance. The materials of the article can be used for further studies of the makeup, as well as during the Makeup History lectures for students of the fashion design and beauty industry specialties.

Key words: makeup, style, fashion trends, color, colors circle.

Надійшла до редакції 2.11.2018 р.